

ՀԱՅԳՈՒԿ HAYTOUG

DEC. 83 - JAN. 84

Դ. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 4

Օրգան Արեւմտ. Ամերիկայի Հ.Յ.Դ. Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան

SPECIAL
ISSUE

Եթէ

կը կարծուի որ կորսնցուցիք ճակատա-
մարտը, թող երբեք չկարծուի որ պիտի
կորսնցնենք հռչակուած պատերազմը:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Յունուար 4, 1984:

Համբիկ Սասունեանի դատավարութեան ամբողջ ընթացքին կառավարութեան կողմէ ներկայացուած՝ զեղծարարութիւններու ու մարդասպաններու ստախոսութիւններու որպէս արդիւնք, դատական ատեանը վերադարձաւ «յանցաւոր» որոշումով:

Այսպիսով, անգամ մը եւս յայտնուեցաւ մեղի թէ թուրք բռնակալութիւնն ու անոր հետ սիրաբանող ներկայի ամերիկեան կառավարութիւնը ճիգ պիտի չխնայեն ճնշելու համար մեզ ու մեր արդար դատը:

Ու եթէ մինչեւ հիմա անդրադառնալով հանդերձ Ռէկընեան քաղաքականութեան հակահայ բնոյթին կը կարծէինք թէ ան առնուազն հեռու կը մնայ միջամտիս ըլլալէ ամերիկեան դատարաններու որոշումներուն, ապա ուրեմն կրնանք այժմ վստահ ըլլալ թէ Ռէկընն ու իր մանկուկները իրենց իշխանութեան յաջորդ մէկ տարուան ընթացքին որոշած են իրենց որոշումներուն վատութեան որեւէ սահման չունել, որոշած են ժողովրդավարական ու մարդկային սկզբունքները մէկ կողմ դնել ու այս «խաղը աղտոտ խաղալ»: Բայց բարեբախտաբար մենք այլեւս հիմա քաջ ծանօթ ենք իրենց խարդախութեանց տրամադրութեան, սորված ենք այս «խաղին» օրէնքները:

Ու եթէ Ռէկընները յանուն իրենց թուրք յաճախորդներուն կը յուսային կասեցնել Հայ դատի ներկայ թափը Համբիկներու ու Լոս Անճելըսի հինգերու դէմ դատական ստորին խաղեր սարքելով, ապա ուրեմն անոնք լաւ պէտք է գիտնան թէ նոյն ինքն Հայ ազատագրական պայքարը ըստ էութեան ուղղուած է անիրաւութեան ու անարդարութեան դէմ, եւ թէ որքան զարգանան անոնք, այնքան աւելի կը սաստկանայ Հայ ժողովուրդի, ու Հայ երիտասարդութեան հաւատքն ու կամքը, եւ որքան ճնշուի մեր ժողովուրդը՝ այնքան աւելի կը մօտենայ ան իր բնականը գերազանցելու կարողութեան:

Մենք տեսած ենք յոռեղոյնը, տեսած ենք ջարդ, հալածանք, ու դեռ յարատեւած:

Մենք տեսած ենք մեր տեսլականները կաշկանդողներու բանտերն ու կախաղաններն ու դեռ պայքարած:

Ունեցած ենք Արամեաններ կախաղան հանուած:

Ունեցած ենք Համազասպներ բանտերու մէջ կացինահարուած:

Չենք յուսահատած, այլ յաւելեալ ուժանակու-

թեամբ կռուած ու դէմ դրած:

Առ այժմս, հարցը յստակ պէտք է ըլլայ բոլորին:

Հայ ժողովուրդը Համբիկ Սասունեաններու դատը կը նկատէ իր դատը: Եւ ուրեմն, կամ այն է որ կառավարական վարչամեքենան արդարօրէն կը մօտենայ սոյն դատավարութիւններուն, կամ ալ կ'ընտրէ անարգել ու ոտնակոխել Արամեաններ ու Համազասպներ ծնող Հայ ազգի արժանապատուութիւնը:

EDITORIAL

January 4, 1984.

As a result of the falsities and lies of murderers presented by the prosecution throughout the entire trial of Hampig Sassounian, the jury returned with a verdict of "guilty".

Thus, it was once again made clear to us that the Turkish oppressor, along with the present U.S. Government flirting with it, will use every means possible to oppress us and our just cause.

And if until now, though being aware of the anti-Armenian nature of Reaganite politics, we believed at least that it would stay away from interfering in the decisions of American courts, we can now be certain that Reagan and his stooges have decided that during the coming year of their term, they will put no limit to the lowliness of their decisions; they have decided to cast aside democratic and humanitarian principles and to "play dirty" in this "game". Fortunately, however, we have now become well-familiar with their cheating mood; we have learned the rules of this "game".

And if the Reagans, in the name of their Turkish clients, had hoped to end the present trend of the Armenian Cause by putting on a show of low games against Hampigs and Los Angeles Fives, then they must know well that the very same Armenian liberation struggle by nature is directed against hypocrisy and injustice, and that just as they grow, so will the faith and will of the Armenian People and the Armenian Youth further intensify, and as much as the oppression against our People increases, so will our ability to surpass our natural bounds.

We have seen the worst, we have seen massacres, persecution, and have still survived.

We have seen prisons and hangings suppress our

ideals and have still struggled.

We have had Aramians hanged from the noose.

We have had Hamazasbs mutilated in prisons.

We have not lost hope; instead, we have fought with additional energy and formed an opposition.

by now, the issue must be clear to all.

The Armenian People considers the cases of the Hampig Sassounians to be its own case. Therefore, the government mechanism must approach these cases in a just manner; otherwise it chooses to demean and trample the pride of the Armenian Nation which has borne all the Aramians and the Hamazasbs.

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ, ՈՒՂՂՈՒԱԾ Հ.Ե.Դ. ԸՆԿԵՐՆԵՐՈՒՆ, ԸՆԿԵՐ ՀԱՄԲԻԿԻ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

Սիրելի ընկերներ,

Անգամ մը եւս հայ ազատագրական պայքարը կը հանդիպի խոչընդոտի մը որ կը փորձէ ամէն գնով կասեցնել հայ ժողովուրդի անկաշկանդուող կամքը լուծելու իր արդար դատը իր ընտրած «գէշքերով»:

Նորութիւն չէ այս մեզի համար, ոչ ալ անակնկալ՝ տեսնել հայ անմեղ ու քաջասիրտ մեր ընկերներէն մէկը դատապարտուած ոճիրի մը համար որուն բուն ոճրագործը՝ թուրք պետութիւնը,

կը մնայ տակաւին անպատիժ ու անպարտ: Սակայն մարդկային է մինչեւ վճիռի վերջին բոլորները ունենալ յոյսի նշոյլ մը թէ՛ թերեւս այս անգամ Արեւմտեան աշխարհը կը հրաժարի վերածելէ ժողովուրդի մը արդար դատը իր քաղաքական շահերուն գոհացում տուող մէկ երեւոյթի: Յստակ է որ Միացեալ Նահանգներու ներկայ պետութիւնը տակաւին չէ հրաժարած իր անցեալի «սակարկող» քաղաքականութենէն ու աւելին, ամէն

ճիգ կը թափէ յուսալքելու Հայ դատի զինուորները իրենց նուիրական իտէալներէն: Փաստը՝ այն է որ, հակառակ Միացեալ Նահանգներու սահմանադրային սկզբունքներուն, Ռէկընի կառավարութիւնը ամէն ստորին անուղղակի միջոց գործածեց միջամուխ ըլլալու Սասունեանի դատական հարցերուն, որպէսզի գոհացում տայ իր մտերիմ դաշնակից՝ թուրք պետութեան Շիրակի ակտրժակին:

Բարեբախտաբար, Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութիւնը կը գիտակցի այս երեւոյթին եւ վրձնած է ամէն գնով թիկունք կանգնիլ այն բոլոր Համրիկներուն որոնք զոհ կ'երթան մեծ պետութիւններու շահերուն: Այսպիսի անվայել վճիռներ, ոչ թէ մեզ պէտք չէ յուսալքեն, այլ աւելի ամրապնդեն մեր կամքը պայքարելու մեր ժողովուրդին արդար իրաւունքներուն համար:

Յունուար 4, 1984-ը, սուգի օր չէր, ոչ ալ պիտի ըլլան յաջորդող շաբաթները, ինչ որ ալ բերէ ապագան մեզի համար: Աւելի մեծ զոհողութեամբ եւ յառատեւութեամբ, այս կազմակերպութիւնը իր բոլոր ուխտերով պիտի շարունակէ իր ծրագրած ու ծրագրելիք աշխատանքները գալիք օրերուն, իւրաքանչիւրս պէտք է որ անսակարկօրէն պատրաստ ըլլանք տրամադրելու մեր ժամանակը ու կարողութիւնները, որեւէ հարկ եղած աշխատանքի:

Թէեւ մեր սրտերը քիչ մը նեղ են, սակայն բոլորս ալ կ'անդրադառնանք մեր կազմակերպչական ուժի կարողութեան ու պէտք է խուսաբինք որեւէ պարտուողական կեցուածքէ: Մեր ուժը, ընկերներ, մեր կարգապահութեան մէջ է, եւ իւրաքանչիւրիս պարտականութիւնն է անդրադառնալ այս իրողութեան:

Թերեւս Սասունեանի դատը մօտ է իր աւարտին, սակայն հայ ժողովուրդի դատը տակաւին նոր կը նետուի պատերազմի դաշտ:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ Հ.Ե.Դ.
ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Խմբագրութիւնս կը շնորհատրէ բոլոր նորագիր ընկերները, որոնք իրենց երդումով կը միանան մեզի՝ ընդդէմ բոլոր թշնամիներուն:

Կեցցէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը

COMMUNIQUE

On behalf of the Central Executives of the Armenian Youth Federation of Eastern U.S.A., Western U.S.A., and Canada and their 2,500 members, we come to strongly protest against the unfair treatment of two imprisoned Armenians in Belgrade, Krikor Levonian and Raffi Elbekian.

The two young Armenians are charged with the assassination of a Turkish official in Belgrade and are presently being tried. One of the accused, Krikor Levonian, is critically injured, partially paralyzed, and stands the chance of having his leg amputated. Disregarding Krikor's critical situation, the Yugoslav authorities have gone ahead with the trial, making a special arrangement and holding the proceedings in a hospital room. Such proceedings are both inhumane and legally inadequate. It requires a physically handicapped defendant to go through a psychologically tense experience, before recuperating, and circumscribes an individual's right to have a fair trial and adequately contribute to his own defense.

We feel that such an unnecessarily expedited trial is motivated only by political interests. An individual's human right to a fair trial has become compromised due to pressures by the Turkish government, which has launched a hopeless campaign to dismantle the Armenian Liberation Struggle and deprive the Armenians of their right to national self determination.

We also protest against the Yugoslav court's action to exclude the general public and even the defendant's families from the proceedings and allowing representatives of the Turkish government to attend them. This can only be a precaution to prevent publicity on unfair and unconstitutional conduct.

The two young Armenians who, facing such serious charges, must have the right to receive the support of the public in court. We urge the Yugoslav government to insulate its judicial system from external political pressures and conduct its legal proceedings with common understandings of human rights.

Central Executive of the Armenian Youth Federation - Youth Organization of the A.R.F. Eastern U.S.A.

Central Executive of the Armenian Youth Federation - Youth Organization of the A.R.F., Western U.S.A.

Central Executive of the A.R.F. Youth Organization of Canada.

ԱՐԷՔՍԱՆՏՐ
ԷԼՊԵԲԵԱՆ

ԳՐԻԳՈՐ
ԼԵՆՈՆԵԱՆ

ԻՐԱՒՈՒՆՔ ԶՈՒՆԻՆ

«Ես հայ եմ, ոճրագործ չեմ, իմ արարքս՝ քաղաքական պատճառներով ահաբեկչություն է», ըսաւ Արդարութեան Մարտիկը երբ, թշնամին գետին փռելէ ետք, ոստիկանի մը փամփուշտէն վիրաւորուած գետին ինկաւ Պելկրատի թաղերուն մէջ:

Յարութիւն Գրիգոր Լեւոնեան եւ Բաֆֆի Ալեքսանդր Էլպեքեան կը ձերբակալուին Եւկոսլաւիոյ մէջ, որովհետեւ անոնք «զարկին ճակտէն, փռեցին գետին թուրք Պալքար փաշան»:

Մօտաւորապէս 10 ամիս անցած է դէպքէն եւ Եւկոսլաւ կառավարութիւնը որոշած է սկսիլ դատավարութիւնը՝ երկու հայորդիներուն: Դատավարութիւն ընել հիւանդանոցի մէջ, որովհետեւ Յարութիւն Գրիգոր Լեւոնեան տակաւին ապաքինած չէ:

Լեւոնեան հարկ եղած բժշկական խնամքը չէ ստացած: Ամբողջ վեց ամսուայ ընթացքին մասնագէտ բժիշկը միայն երեք անգամ իրեն այցելած է: Ողնայարէն վիրաւորուած հայ մարտիկը նոյնիսկ վիրաբուժական գործողութեան չէ ենթարկուած:

Գալով Էլպեքեանի, ան մնացած է ամբողջական մեկուսացման մէջ, այդ ալ հակառակ Եւ-

Կրնան ճնշել մեզ, բայց երբեք յաղթել:

կոսլաւ դատական կանոններուն թիւ 201 եւ 202 յօդուածներուն: Ոստիկանական հարցաքննութիւններու ժամանակ, ծեծի ալ ենթարկուած է:

Բազմաթիւ վկայութիւններ եւ տեղեկագիրներ անյայտացած են եւ նախաքննիչ դատաւորը բացած է ամբաստանեալներուն կողմէ պաշտպան փաստաբաններուն գրուած նամակները: Եռեկոսլաւ կառավարութիւնը արտօնութիւն չէ տուած ամբաստանեալներու ընտանիքներուն որպէսզի դալով, ներկայ գտնուին դատավարութեան:

Կը տեսնենք որ նոյն կատակերգութիւնը կը խաղայ Եռեկոսլաւ կառավարութիւնը ամբաստանեալի աթոռին վրայ դնելով զոհը: Ինչ ալ ըլլան պատճառները, ինչ նպատակներ ալ հետապնդեն անոնք, Եռեկոսլաւ կառավարութիւնը իրաւունք չունի ինքզինք ցածցնելու այն աստիճան որ ինքն իր օրէնքները խախտէ, որովհետեւ ամբաստանեալը հայ մըն է:

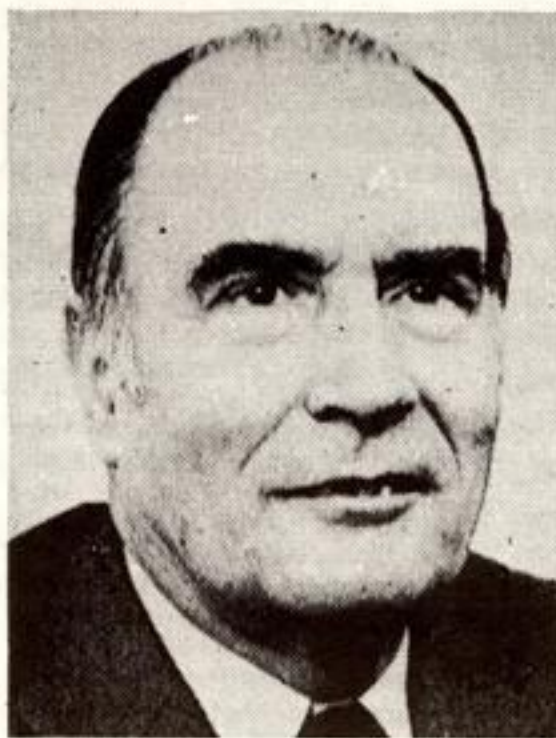
Եթէ Եռեկոսլաւ կառավարութիւնը ինքզինք անկախ պետութիւն մը կը հաւանէ, թող ուրեմն անկախ ըլլայ ամէն ինչի մէջ եւ թող չի թոյլնայ օտար, ինչու չըսենք թրքական, ճնշումներու տակ:

Եռեկոսլաւ կառավարութիւնը թող յիշէ թէ ով եղած է իրենց վրայ տիրապետող կայսրութիւնը անկախութենէն առաջ, ո'վ եղած է այն ճիւղը որ խմած է հազարաւոր Եռեկոսլաւներու արիւնը: Եռեկոսլաւ կառավարութիւնը թող յիշէ որ հայկական ազատագրական պայքարին նման պայքար մը ինքն ալ տարած է Օսմանեան կայսրութեան դէմ 1900-ական թուականներուն: Երբ հայ երիտասարդ մարտիկ մը կը հարուածէ թշնամիին ճակատէն արդարութեան ի խնդիր, ամենէն առաջ Եռեկոսլաւ ժողովուրդը պիտի յիշէ իր նմանօրինակ անցեալը երբ Եռեկոսլաւ մարտիկներ պատերազմի դաշտ իջած էին Օսմանցիներուն դէմ: Եռեկոսլաւ կառավարութիւնը եւ ժողովուրդը ինքը գիտէ իմաստը այն խօսքին որ կ'ըսէ. «Պէտք չէ տկար ժողովուրդներ մղել յուսահատութեան, որովհետեւ արդիւնքը մահացու կրնայ ըլլալ»:

Եռեկոսլաւ կառավարութիւնը իրաւունք չունի: Ոչ մէկ կառավարութիւն իրաւունք ունի:

ԽԻԶԱԽ

**Երբ չի մնում ելք ու ճար,
խենթերն են գտնում հնար:**

Francois Mitterrand

«Հայ Դատը իր իսկական գետնի վրայ իրաւունքներ ունի եւ Ֆրանսա այսօր պաշտօնապէս կը ճանչնայ հայկական ցեղասպանութիւնը»:

ՖՐԱՆՍՈՒԱ ՄԻԹԵՐԱՆ
Ֆրանսայի Հանրապետութեան
Նախագահ
Վիէն, Յունուար 7, 1988

Կը յուսանք որ ուրիշ կառավարութիւններ ալ կը հետեւին Ֆրանսայի օրինակին:

Կեցցէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը

ԱՆՄԱՀԱՑԱԾ ԸՆԿԵՐ

Ժողովուրդիդ ծոցէն ծնար
Անոր կոուին դուն միացար,
Հայաստանի ու Հայութեան
Հաստատ կամփին լեռ դարձար:

Ռահվիրայի քու կորովդ՝
Բռունցք դարձաւ վատերուն,
Անդուլ պայքարի մտքերդ՝
Հարուած դարձան ամենուն:

Այս է երգը մեր սրտերուն,
Այս է փունջը մեր խոհերուն,
Անկեղծութեամբ անմահացած՝
Իշխանացած անմահ ընկեր:

Անխոնջ, աննկուն գործերովդ՝
Աշխարհ ամբողջ հմայեցիր,
Յախուռն կուրի վեհ շունչովդ՝
Փաղանգ մը ամբողջ կերտեցիր:

Յեղափոխական անգին ընկեր,
Թափնեաց պսակին արժանի,
Քու կուռ հաւատքի մարտերդ
Հայ մարտիկները կը տանին:

Այս է երգը մեր սրտերուն,
Այս է փունջը մեր խոստումին,
Զոհողութեամբդ անմահացած՝
Իշխանացած ընկեր Արօ:

*Խօսք՝ ՎԻԳԷՆ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ
Երաժշտ. ԳԱՌՆԻԿ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ*

Թող ողջ աշխարհ իմանայ, Հայը միշտ կայ ու կը մնայ:

Սիրելի ընկեր,

Ահա ասիկ ամբողջ տարի մը անցած է այն օրէն երբ առեւանգուեցար Թրքական Ֆաշիստ պետութեան գործակալներուն կողմէ: Ոճրային բնոյթով արարք մը, որ իր ետին ունէր ոճրային բնոյթով ակնկալութիւններ:

Թուրքիոյ բռնակալներուն համար անսպասելիօրէն դարձեալ մէջտեղ եկած էր հայկական արդար դատը անձնուրաց մարտիկներու արդար բազուկներուն միջոցաւ եւ թուրքը պէտք կը զգար կասեցնելու անոնց յաղթական երթը: Անշուշտ թուրք կառավարութիւնը պէտք էր գտնար լաւագոյն թիրախը յաջողցնելու իրենց ոճրային նպատակները: Եւ արդեօք կա՞ր աւելի լաւ թիրախ մը քան հայ ժողովուրդին կողմէ ամենաշատ սիրուած եւ ամենագորաւոր կուսակցութիւնը՝ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը, եւ ի մասնաւորի, անոր հաւատարիմ զաւակներէն՝ Լիբանանի Հ.Յ.Դ. մարտական պատասխանատուն, այսինքն դուն, Ընկ. Արօ:

Հարց կու տամ որ արդեօք ճիշդ է որ Ամերիկեան կառավարութիւնը միայն լրատու գործակալութեանց տուած տեղեկութիւնները ունէր: Արդեօք ճիշդ է որ Միացեալ Նահանգներու ամէնագէտ գաղտնի գործակալութիւնները բան մը չէին գիտեր: Անշուշտ գիտէին: Վերջապէս, ի՞նչ պէս կրնայիր անհետանալ դուն, Ընկեր Արօ, երբ քու առեւանգուած ժամանակ Լիբանանեան նաւահանգիստները եւ օդակայանը հրէաներուն եւ Ամերիկացիներուն ձեռքն էր:

Արդեօք ո՞ւր կը գտնուիս այս վայրկեանին, սիրելի Ընկեր, Լիբանանի՞ մէջ, Հրէաստան, թէ Թուրքիա: Թերեւս մութ գնտանի մը մէջ քեզ բանտարկած են: Միայն կրնամ հետեւեցնել:

Մարմնապէս մեզմէ հեռու ես, եւ կրնայ ըլլալ որ միշտ հեռու մնաս, սակայն հոգեպէս միշտ մեր հետն ես: Քու գաղափարներդ եւ երազներդ մեր հետ պիտի ըլլան, եւ ի՞նչպէս չըլլան, երբ քու գաղափարդ մեր գաղափարն է, քու երազդ՝ մեր երազը: Դուն արժանաւոր յաջորդն էիր Քրիստափորներու եւ Զաւարեաններու: Դուն էիր մեր Նոր Ռուբէնը: Դուն էիր որ մեզի, երիտասարդ ընկերներուս կը դաստիարակէիր եւ ցոյց կու տայիր ճիշդ ճամբան հետապնդելու մեր դատը: Վերջապէս դուն էիր որ մեզի յոյս կը ներշնչէիր, որ օր մը անպայման արդարութիւնը կը յաղթէ այս

անարդար աշխարհին մէջ: Թրքական ոճրային ուղեղը փորձեց խել յոյսը հայ երիտասարդներուն, փորձեց խել դաստիարակը, որպէսզի հայ երիտասարդը իր գլուխը կորսնցուցած չուարի եւ տկարանայ:

Ընկ. Հրաչ Տասնապետեանին իսկ խօսքերով, «Հայկական Ազատագրական Պայքարը կրնայ տակաւին շատ զոհեր խել Հ.Յ. Դաշնակցութենէն, նոյնիսկ իր ամենաթանկագին եւ ընտրելի զաւակներէն. սակայն Դաշնակցութիւնը պիտի չընկրկի այս ճամբուն վրայ»:

Հայ երիտասարդը, մանաւանդ Դաշնակցական երիտասարդը պիտի չընկրկի, իրաւունք չունի ընկրկելու այս ճամբուն վրայ, մանաւանդ երբ նպատակը՝ նպատակներու ամենավեհանձն է: Այո՛, հայ ժողովուրդի զաւակները չեն ընկրկած եւ պիտի չընկրկին եւ հայ երիտասարդին պատասխանը եկաւ Պելկրատի թաղերէն եւ ետքը Լիզպոնի սրբազան խենթերէն երբ ամբողջ Եւրոպան ցնցուեցաւ հայ երիտասարդի արդար զայրոյթէն:

Սիրելի Ընկեր, մենք, երիտասարդ ընկերներս, կու գանք ուխտելու ձեր արդէն իսկ սրբացած անունով, որ «ոչ մի բռնութիւն, ոչ մի հալածանք չի կրնար ջլատել մեր վճռակամութիւնը յարատեւ պայքարի, պայքար բոլոր թշնամիներուն դէմ, մինչեւ որ դադրինք անիրաւուած ժողովուրդ մը ըլլալէ, մինչեւ որ հայ ժողովուրդը ալ թափառական չըլլայ. վերջապէս մինչեւ որ դուն հանգըստանաս, սիրելի Ընկեր, որ երազդ իրականացած է:

Այն յոյսով կ'ապրիմ, որ օր մը պիտի կարդաս այս նամակը, ուղղուած քեզի, երիտասարդ ընկերի մը կողմէ:

Կը մնամ յարգանքով
ՎՐԷԺ

Կեցցէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը

ԲՈԼՈՐ ՊՐՆ. ՊԵՐՃԵՐՈՒՆ

Գ.-Ի ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ձեմ գիտեր ո՞ր տարին է, բայց դուրսը մութ է:
Ես՝ արթուն եմ, կրնաս ըսել կը տառապիմ -
ինչպէս միշտ:

Հոն, դուրսը, գիտես արդէն՝ անիրաւութեան
անապատ է ուր պըն. Արդարութիւնն ու օրդ. (կամ
հաւանաբար տիկ.) Անկեղծութիւնը, ձեռք ձեռքի,

Ծարաւէն կը մեռնին:

Մութ է նաեւ հոգիս, որ օրէ օր աւելի կը տկա-
րանայ.

Եթէ հոս ըլլայիր, կը տեսնէիր.

Եւ կարծես այս բոլորը բաւարար չէ,

Մեր դրացի պըն. Պերճին ալ կորսուած է -
ահա երկու օր է.

այս արդէն, սրտիս երակները կը կրծէ

ճիշդ ինչպէս ֆիլմերու մէջ,

տարիներու գաղտնի սէրէ ետք, տղան,

մօտենալով աղջկան առաջարկութիւն կ'ընէ,

ու կը մերժուի. վերջը,

տուն կ'երթայ ու կը տառապի. ճիշդ այդպէս

կը զգամ...

Կամաց-կամաց քաղաքին մէջ կռիւը վերջ գտած
է, ալ վարձկաններն ալ տուն կ'երթան.

Փողոցներէն աւազի տոպրակները կը հանեն,

Վաղը-միւս օր

Ետ դնելու պայմանով:

Դիմացի ժորժը, գէնքերու խողովակներուն ու
գնումի իջած տիկիներուն մագերուն մէջ ճերմակ
մեխակներ կը գետեղէ, «Ուէ՞յն պըն. Պերճը» -
կը հարցնէ:

Թաղի «պլոնտ» կատուն այլեւս կրնայ փողոցը
հանգիստ մտքով անցնիլ. չէնքերու տանիքներէն
«որսորդները» վար կու գան. բայց կատուն, դեռ
օդոյին տակէն դուրս չի գար.

Ինքն ալ թերեւս զինադադարներու չի հաւատար.

Եւ կամ, ո՞վ գիտէ,

Թերեւս ինքն ալ պըն. Պերճին կը սպասէ:

Բայց պըն. Պերճը չկայ ու չկայ:

Աստուած իմ - եթէ կաս - ո՞ւր է սա մարդը.

Իր մէկ հատիկ տղան, դասընկերս է, ժիրայ-

րը.

Հիմա հայոց դպրոցը պահակութիւն կ'ընէ.

Բայց ո՞ւր է Պըն. Պերճը:

Ինչ կ'ըլլայ-ինչ չըլլար. երթանք ժիրայրին
հարցնենք:

Աչնան այս օրուան զեփիւռին,
Համրացած օդի - շատ - ուշ եկած այս լուռ-
թեան,

Գինով ագռակներու քրքիջներուն մէջէն,

Հայոց դպրոցի փակին մէջ,

Պասքէթպոլի դաշտին մէկ անկիւնը.

Երկու տղաք մօտենալով կը փորձեն

սպել խելագարած խեղճուկ մը

որ իր զաւկին

արիւնոտ դիակը կը ծեծէ:

Անցեալ երեքշաբթի, ժորժին հետ քաղաքի
խենթանոցը պըն. Պերճին շոքուա տարինք:

Պըն. Պերճը շոքուա շատ կը սիրէ, կ'ըսէ.-

«Այս շոքուաներուն ամէն մէկը կանքիս իմաստ
մը կու տայ»:

Խեղճ մարդ: Օրկան քսան կեանքի իմաստներ
կ'ուտէ:

Երէկ, Աստուած իմ, - որ հիմա գիտեմ, կաս, -
մոմ մը վառեցի կեանքի իմաստը արժեւորող:

Այսօր, ես եւ ուրիշ մէկը, շոքուայի կենացը
խմեցինք:

ՀԳԺԸ Յ.

JUNIOR SEMINAR

The Armenian Youth Federation of Western America is sponsoring the first Annual Junior Seminar during the holiday weekend of February 17-20, 1984, at AYF Camp Big Pines, in Wrightwood, Ca. The seminar is being organized by the 1984 Junior Seminar Organizing Committee, exclusively for Junior members.

Junior ungers ages 9-16, from all over the Western region, will be spending 3 days together in the snow-covered, woodland setting of AYF camp. During the weekend, ungers will not only meet new ungers from different AYF chapters and areas, but will be exposed to

Եկանք, տեսանք ու պիտի յաղթենք:

activities and educationals presented by competent ungers and experts in each respective topic or field.

Junior ungers will be sharing the fun of outdoor games and "khrakhjanks", as well as the joy of learning about Armenia, Armenians, and Hai Tad. All activities (including educationals, games, etc...) will be presented in a manner topically relevant to the lives of Junior members and will be conducted in the warm, fraternal atmosphere of AYF Camp.

Although the AYF Central Executive is providing the vast majority of costs necessary in making the Junior Seminar possible, each participating unger will have to pay a small fee of \$10, to cover food and up keep expenses.

The organizing committee is working to make this Junior Seminar (the first of its kind in the Western Region) a pleasant, successful learning experience for all those participating.

The only way this can occur is through the direct participation of our Junior chapters and with the help of our Senior ungers in aiding and supporting all Junior activities. Although this seminar is a strictly Junior affair, Seniors may support the Juniors in the following ways:

- 1) Apply to become counselors for the Junior Seminar (Feb. 17-20, 1984) Turn in all applications to the organizing Committee no later than Jan. 31, 1984.
- 2) Keep contact with Junior advisors in order to keep abreast of volunteer work necessary for Juniors (ie: transportation, etc...)

All in all, we feel that the Junior Seminar of 1984 will be one of the biggest events for Juniors during the coming year and we hope all juniors will be a part of it. Applications are available at the Armenian Center, 419A Colorado Bl., Glendale, or can be obtained from Junior Advisors. Deadline for all applications is January 31, 1984. Applications should be sent promptly in order to insure each Junior unger a place. For further information, please contact the 1984 Junior Seminar Organizing Committee.

Information is also available concerning financial aid for families in need of it.

*Deadline for counselor and camper application is January 31, 1984.

Fraternally
The 1984 Junior Seminar
Organizing Committee.

ԵՐԹԱՍ ԲԱՐՈՎ 1983

Ժամանակաշրջանի մը աւարտումը առիթ կու տայ ակնարկ մը նետելու շրջանին ընթացքին պատահած բաներուն, իրադարձումներուն եւ ձախողութիւններուն վրայ: Հիմա, 1983-ի տարին վերաբնեւելու ժամանակն է:

Անմիջական մակարդակի վրայ, Հ. Ե. Դ. -ի Օրէնճ Քառնդիթի թէ՛ Երէջ եւ թէ՛ Կրտսեր ուխտերը վերականգնելու համար եւ թափառողութեան ենթակուցան. վերականգնելու համար ապացոյցն է երգի մրցումին, Ֆրեզնոյի Ուխտին հետ միասին, կրտսերներուն առաջին տեղը գրաւելը:

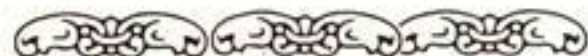
Համահայկական մակարդակի վրայ, 1983-ը եղաւ Հայ Դատի յառաջդիմութեան տարի մը: Լիգայոնի հինգ մարտիկներուն անձնագոհ արարքը ցնցեց դիտող աշխարհը եւ պիտի ձգէ իր տպաւորիչ ազդեցութիւնը յաջորդող Հայ սերունդներուն: Միւս կողմէ՝ 1983-ը եղաւ բանտարկեալներու տարի մը: Սասունեաններուն եւ Լոս Անճելըսի հինգին դատերը գրաւեցին Հայ ժողովուրդի մտքերը եւ վերազարթնումի առիթ տուին: Հանդէսներն ու պարահանդէսները, դատական ծախսերը հոգալու համար՝ վկայ են:

1983-ին նաեւ, պատերազմական վիճակը շարունակուեցաւ կարգ մը հայկական գաղութներուն համար - Լիբանան, Իրան եւ Իրաք: Լիբանանի կացութիւնը ամենէն վտանգաւորը ըլլալով, ամենէն աւելի ուշադրութիւն գրաւողը եղաւ:

Քաղաքական մակարդակի վրայ, Հայ Դատի Զանձնախումբին տարած աշխատանքները մեծապէս նպաստեցին Ամերիկեան կառավարութեան վրայ ճնշում բանեցնելու, քաղաքական անձնաւորութիւններու հետ կապեր հաստատելու գետնին վրայ (օրինակ Թիֆ Օ'Նիլ եւ Մանտէյլ): Իսկ Քալիֆօրնիոյ նահանգապետը ձորճ Տէօքմէճեանի Հայ ըլլալը ձեռով մը նպաստեց որ օտար մամուլը եւ մասնաւորաբար թերթերը աւելի ուշադրութիւն դարձնեն Ամերիկահայ գաղութին վրայ:

Ի վերջոյ, 1983-ը բեղմնաւոր եւ յառաջդիմութեան տարի մը եղաւ: Կը յուսամ որ 1984-ը աւելի յաջողութիւններ արձանագրէ ազատ-անկախ Հայաստանի գծով:

Ա. Ե.

Կեցցէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը

ԹՈՂ ՉԽՆԴԱՆ

Այլ թող չխնդայ Հայ երիտասարդը:

Այո, ճիշդ է այս խօսքը. ճիշդ է, երբ անդին երիտասարդներ իրենց կեանքի գնովն իսկ զոհուած են յանուն Սուրբ Գործին, երբ անդին մութ բանտերու խոնաւ սենեակներուն մէջ կը սպասեն իրենց մահուան վճռին, երբ անդին Հայ մայրեր կը սպասեն իրենց զաւկին վերադարձը եւ աւելի մօտ՝ Հայ ընտանիքներ կ'ողբան իրենց զաւկին մահուան Համար: Երբ 5 Հայ երիտասարդներ, կամքն ու Հաւատքը լեցուն իրենց հոգիներուն մէջ, պոռթկացին անարդարութեան դէմ, զոհելով իրենց կեանքի ամենաքաղցր օրերը, ըսելու Համար թէ նորից եկան Բարգէն Սիւնիներն, Արմէն Գարօներն, ու Թէ՛ չիրեանները, նորից եկան աւելի զօրաւոր կամքով եւ Հաւատքով. անոնք չգիմացան 20-րդ դարու անարդարութեան, չուզեցին տեսնել մեր եկեղեցիներու ախոռներու վերածուիլը, մեր հողերու անմշակ մնալն ու մեր լեռան չղթայուած մնալը: Անոնք զոհուեցան այն երազով, որ օր մը իրենց Հայրերը, ընկերները, եւ Համայն Հայ ժողովուրդը, տեսնեն կոռնկը, տեսնեն էջմիածինը, Սարգարապատը՝ որ կը խորհրդանշէ անկախութիւն, լսեն Տէր Ողորմեան մեր եկեղեցիներուն մէջ, լսեն Տէ՛ Եւամանը Հայ ծերուկէն: Անոնք բաժնուեցան իրենց օճախէն որպէսզի 1.5 միլիոն անմեղ Հայերու հոգիները Հանգստանան: Բայց արդեօք իրենց հոգիները պիտի Հանգստանա՞ն, եթէ անտարբեր մնայ Հայ երիտասարդութիւնը: Այո, անոնք զոհուեցան որպէսզի չխնդանք:

Այլ չքաշուինք պատասխանելու անոնց որոնք կ'ըսեն թէ տաքարիւն երիտասարդներ կը վտանգեն ազգը, չքաշուինք պատասխանելէ, քանի այդպիսին միայն եսապաշտ եւ փառամոլ մարդոց խօսք է: Միթէ տաքարիւն երիտասարդներն են պատճառը Հայ ժողովուրդի թափառական միճակին, առանց Հայրենիքի: Միթէ անոնք են պատճառը աշխատութեամբ, լեզուի եւ կրօնքի խաթարման: Միթէ անոնք են պատճառը օտար երկիրներու անբարոյակաւորութեան մէջ ապրելու: Միթէ անոնք են պատճառը Հայ զինուորին մահուան աշխարհի շորս կողմերը: Ինչո՞ւ զարգացնենք օտարը հողը մինչ մեր եկեղեցիները ախոռներ են դարձած:

Միեւնի ընկերներ, երիտասարդներ եւ ուսանողներ. միայն յարատեւ պայքարն է մեր փրկութեան բանալին:

ՆՇԱՆ

ՉՄՈՒՆԱՆՔ

Դարձեալ Կաղանդի եւ Նոր Տարուայ Հանդիսութիւններու ժամանակը Հասած է: Սեղանները լեցուն են Համադամ ճաշերով, զանազան պտուղներով ու անուշեղէններով: Կաղանդ Պապան բոլորին նուէրներ բերած է եւ ամէն անձ շատ լաւ ժամանակ կ'անցնէ:

Այս ուրախ օրերը սակայն չ'անցնենք մտածելով միայն մեր մասին: Չմոռնանք մեր ընկերները, որոնք Հիմա խոնաւ բանտերու մութ գնտաններու մէջ բանտարկուած են եւ կամ դատաւարութեան կը սպասեն: Չմոռնանք անոնց որոնք «Ազատութիւն կամ Մահ» նշանաբանով պայքարի դաշտ իջած են: Վերջապէս չմոռնանք այն ընկերներուն որոնք ամբողջ դարուն կեանք մը զոհաբերած են սուրբ դատին:

Յիշենք այն երիտասարդ մարտիկները, որոնք ամբողջ ցամաքամասեր ցնցեցին իրենց յեղափոխական արարքներով: Լոս Անճելեսէն միջեւ Պուրկաս, Ամսթերտամէն մինչեւ Պելկրատ ու Պրիւքսէլ: Յիշենք Բենիամինները, Սալիպանները եւ էլպէքեանները, Լեւոնեանները ու Սասունեանները, եւ Ի՞նչպէս չյիշենք, Ի՞նչպէս կրնանք մոռնալ Լիզալոնի Հինգերը, աննման այդ տղաքը որոնք սրբազան խենթութեամբ ապրեցան ու ապրում դարձուցին գերագոյն զոհաբերութիւնը: Յիշենք մեր երէց ընկերը որ թիրախ դարձաւ պետական ահաբեկչութեան:

Այս ուրախ օրերուն գոնէ պահ մը միայն պահենք անոնց, պահ մը մեր ուրախ պահերէն, որ յիշենք մեր ընկերները եւ յիշենք անոնց զոհաբերութիւնները: Մեր կենացներուն մէջ կենաց մըն ալ խմենք անմահներու յիշատակին, որպէսզի յիշատակը մնայ, որպէսզի անոնց սրտերուն հուրը վառի եւ վառելով տարածուի, մտնէ ամէն Հայու սիրտ, որպէսզի այդ տասնեակները դառնան Հարիւրներ, Հարիւրները դառնան Հազարներ, որպէսզի այդ վահագնածին Հերոսներու զօած ճամբայէն քալէ ամբողջ Հայ երիտասարդութիւնը, դառնալով հեղեղ, քանդէ ամէն պատնէշ, ամէն խոչնդոտ որ կը Համարձակի արգելք Հանդիսանալ, մինչեւ որ Արարատը ալ բանտարկուած չըլլայ, մինչեւ որ նահատակներու հոգիները Հանգիստ չենձեն, մինչեւ որ արդարութիւնը յաղթէ:

Պարտաւոր ենք յիշելու:

ԲՈՒՌՆՑՔ

Հոն ուր կը մեռնին հաւասարութիւնն ու արդարութիւնը, ծնունդ կ'առնեն պայքարն ու բիրտ ուժը:

ԱՔԱՂԱՂ ԶԱՐԹԵՑՆԵԼՈՒ ԳԱՑԻՆՔ

11 Դեկտեմբեր 1983:

Առաւօտեան ժամը 6-ին, բոլորս ալ կազմ ու պատրաստ, գացինք արագադները զարթեցնելու:

Ժամը 6.05, ինքնաշարժները բաւականաչափ տաքցնելէ յետոյ, ուղղուեցանք առաջին զոհին բնակարանը:

Ժամը 6.10, հոն հասանք: Տունը պաշարեցինք վեց կողմէն, ալ փախուստի ճամբայ չկար:

Ժամը 6.15, ներս խուփեցին կարգ մը անձեր եւ զայն դուրս բերին, կիսամերկ, առիւծի նման խառնուած մազեր, ոտաբոսակ, ձեռքէն ոտքէն քաշքշելով:

Ժամը 6.20-ին, աւարտելով մեր գործը, ուղղուեցանք դէպի յաջորդ հասցէն:

Ժամը 7.30-ին հասանք որոշուած վայրը, բայց «բանտի-ճաշարան»-ին դռները պիտի բացուէին 9.30-ին: Հոն եկան աշխարհի ութ ծագերէն հաւաքուած անօթիներ, որոնք հրաւիրուած էին արեւանդուածներու նախաճաշին:

Օրէնճ Քաունթիի երէցներուն կազմակերպած այս նախաճաշի «բանտարկեալներն» էին բոլոր կրտսերները որոնք պատիւը ունէին Օրէնճ Քաունթիի բնակելու: Հոն կային 10 երէցներ, 18 կրտսերներ եւ 3 կրտսերներու պատասխանատուներ: Բոլոր կրտսերները բերուած էին իրենց գիշերանոցներով: Համայն աշխարհը, զարմացած թէ հիացած, իրենց կը դիտէր, մինչ իրենք, կարծես իրենց պատանեկան պալատներուն մէջ ըլլային, բնաւ կարեւորութիւն չէին տար:

Կրտսերները մշիկ-մշիկ կը մրափէին ինքնաշարժներուն մէջ, սարտիններու պէս թիմուած, երբ ընկեր Կիրօ չէր թողուր որ լուսանկարչական գործիքը քիչ մը հանդարտ կենար:

Ահա կարգ մը տեսարաններ այդ դէպքին վայրէն:

Կրտսերները, նախ՝ նեղուած եւ վշտահար, լալու աստիճան անէծք կը կարդային թէ մեզի եւ թէ իրենց ծնողներուն, որոնք լաւատեղեակ էին պատահելիք դէպքին: Հուրջ, թէ ինչ յանդգնութեամբ գիրենք հանրութեան՝ ծիծաղի առարկայի մը նման, ցուցադրեցինք, ապա՝ մեղմ ընկերային մթնոլորտէն շլացած, այդ բոլորը մոռցուեցան:

Կուշտ ու կուռ ուտելէ ետք, տուն վերադարձան իրենց տրամադրուած ինքնաշարժներուն մէջ:

ՀՐԱԶ ՀԻՆԴԼԵԱՆ Աշոտ Երկաթ Ուխտ

ASBAREZ NIGHT IN SAN FRANCISCO

On November 18, 1983 the A.Y.S.F. Rosdom Chapter held its monthly Asbarez night. This was not an ordinary Asbarez night because our guest speaker was unger Tchakerian, one of the few survivors of the 1915 massacre. At the age of 85, unger Tchakerian told the present members a life time of stories which were attentively listened to by the ungers. One distinct message which was uttered by unger Tchakerian was not to forget our inspiring heritage. The ungers who were present not only listened to the stories of the A.Y.F. and the genocide, but they actually felt the pains and sorrows of unger Tchakerian. We the A.Y.F. members are proud to have such interpid ungers like Mr. Tchakerian to tell us of our past and to warn us about the future to come.

Harry Glorikian
S.F. Rosdom Chapter

BANK OTTOMAN PLAY PERFORMED BY THE BAY AREA ROSDOM JUNIORS

Whistles, screams, tears from the mothers eyes as a standing ovation continued applauding the heroes of the stage. The missed ones and delayed scenes had been forgotten, and all that remained were the sounds of success. The performers had just made Armenian history, and for a few glorious moments they lived the parts which the story books had told them for many years.

As they descended the stage, they hugged us with all their strength. Still in my arms, I looked into their eyes. To my surprise they were still acting out their parts, and as they left to greet their parents, I realized that it was no performance. As I looked around, I saw the performance had followed every junior off the stage. As the curtains closed and the lights were turned off, the Armenian Nation became one generation richer.

Talin Kaloustian

HALLOWEEN PARTY

The Bay Area Rosdom Juniors held their annual Halloween party on October 28, 1983. This year was a little

Կեցցէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը

different, not only was it a Halloween party but also a membership drive. The evening began at 7:00 p.m. with two members giving speeches, ungerouhi Edith Khachatourian from the juniors giving a speech on the founding of AYF and unger Sahag Balian talking about the activities of AYF. Later on in the evening there were

games planned for the younger members such as apple duning, Red light Green light, and Simon Says. In the meantime the rest of the members helped themselves to the food and danced the night away.

This year was a little different because anyone who didn't have a costume on was not let in. There were many different kinds of costumes ranging from Mr. T to four guys dressed in girls pajamas. Everyone enjoyed themselves and is looking forward to more AYF events.

Sahag Balian

Արեւմտեան Ամերիկայի
Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան
Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան

ՀԱՅԴՈՒԿ

Պաշտօնաթերթ-Ամսաթերթ

HAYTOUG

A monthly publication of A.R.F.
Armenian Youth Federation
419-A W. Colorado Blvd., Glendale, Ca. 91204
(213) 243-4491

ՌՈՍՏՈՄ ՍՏԵՓԱՆ ԶՕՐԵԱՆ

(1867-1919)

Ստեփան Զօրեան, Քոթոթ, Ռոստոմ:

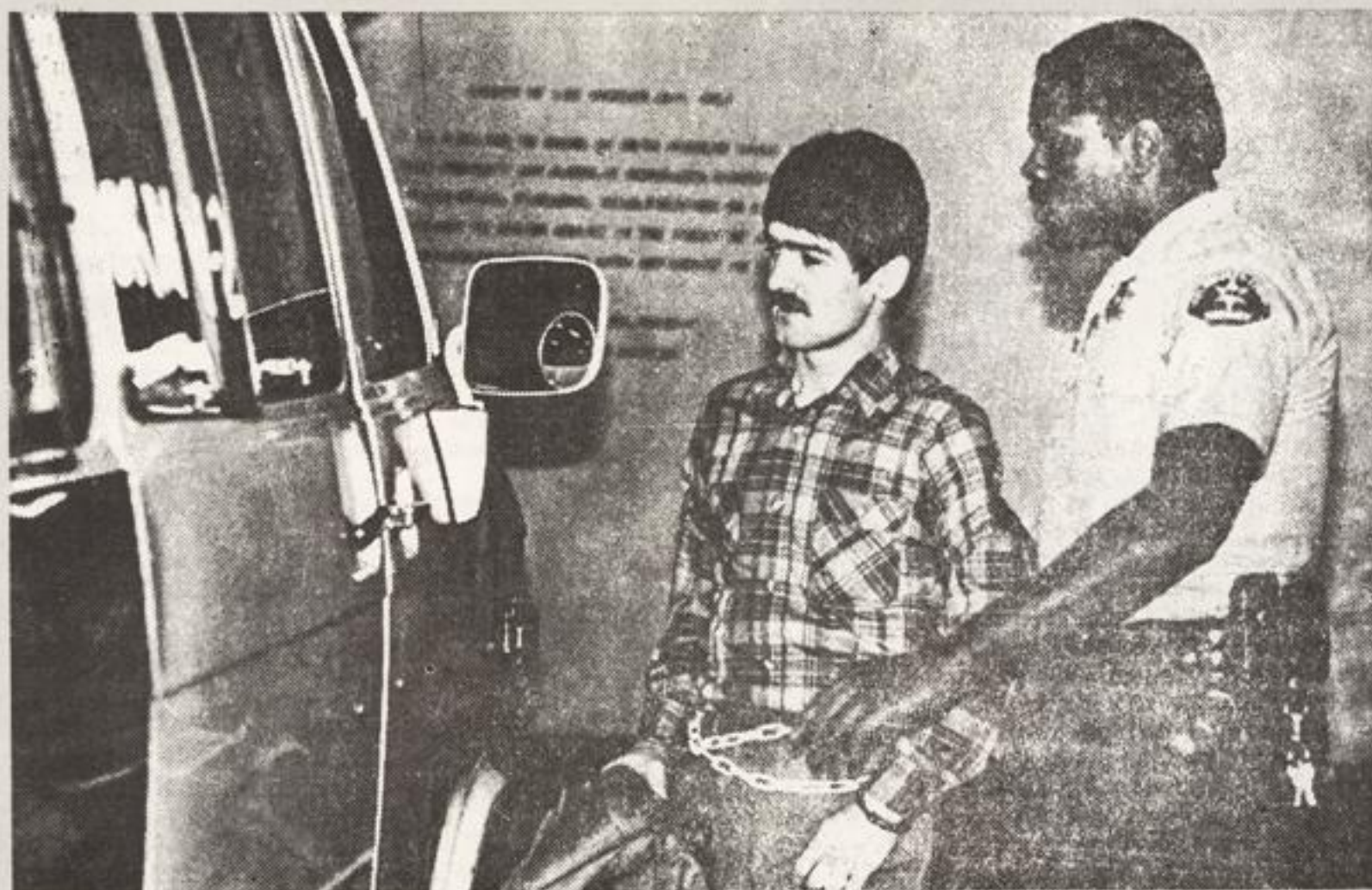
Երեք տարրեր անուններ Դաշնակցութեան հիմնադիր երրորդութեան կրտսերագոյն անդամին: Ան՝ որուն կեանքն ու գործը, յեղափոխական գաղափարախօսութիւնն ու կենդանի աշխատանքը իրենց անջնջելի դրոշմը ձգած են ինիսունամեայ մեր կուսակցութեան վրայ. այս իսկ պատճառով, թէեւ բացակայ հիմնադիր ժողովներէն, Ռոստոմ իր արժանի տեղը ունի մեր հիմնադիր երրորդութեան մէջ:

Ռոստոմ:

Գործի մարդը, որ 1890-էն մինչեւ իր մահը 1919, անդադար աշխատած է, կազմակերպած, դաւադրած ու գործադրած, եղած է հոն ուր հայ ժողովուրդին կը սպառնար որեւէ վտանգ եւ իր կեանքի օրինակով ներշնչած է ժամանակակից ու ապագայ սրունդներ: Իր կեանքի նպատակն էր ազատ տեսնել հայ ժողովուրդը եւ ըլլալ միշտ հոն ուր պարտականութիւնը դինք կը կանչէր. եւ իրապէս երբ 1918-ին Հայաստանի մէկ մասին վրայ կը հիմնուէր անկախ պետականութիւն, իրականացնելով Ռոստոմի եւ Համայն Հայ ժողովուրդի երազը, անխոնջ ղեկավարը կը գտնուէր Պաքու ուր կը ղեկավարէր ինքնապաշտպանութիւնը ու ապա կը կազմակերպէր նահանջը հոն պաշարուած հայ ժողովուրդին: Հոնկէ կ'անցնէր Թիֆլիս միջնորդելու Համար վրացական կառավարութեան մօտ, կեցնելու թշնամութիւնները Հայկական Հանրապետութեան հետ, ու իր յոգնատանջ մարմինը իր հանգիստը կը գտնէր հոն, հեռու հայրենիքէն ինչպէս իր երէց ընկերը, Քրիստափոր՝ կը թաղուէր օտար հողի մէջ, օտար աչքերու հսկողութեան տակ:

Վաթսուն հինգ տարիներ անցած են այն օրէն երբ մահագոյթ հեռագիրը հասաւ Երեւան, սուգի մատնելով Համայն Հայ ժողովուրդը. տարիներ՝ որոնց ընթացքին պատմական դէպքերը իրար յաջորդած են երբեմն հեւքով երբեմն ծուլութեամբ - խորհրդայնացում, փարզարարներու ահաբեկում, եղեռնի յիսնամեակ, վաթսունամեակ եւ վերարթընցած Հայկական յեղափոխութիւն - եւ այսօր

**Իսկ կեանքի մէջ արդարութիւնը խանջարի ծայրն է, ով որ յաղթէ,
նա է արդարը:**

AND
JUSTICE
FOR ALL

Կեցցէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը

աւելի քան երբեք Սփիւռքի պատմութեան մէջ հայորդիներ աւելի պէտք ունին Ռոստմներու. կամ գոնէ Ռոստմի ոգին ու ներշնչման: Նուիրեալներ չեն պակսիր, անձնագոհ երգուեալներ չեն պակսիր, Ռոստմներ ու Դումաններ, Քրիստափորներ ու Շիրակեաններ ծնող ազգը կը ծնի, ծնա՛ծ է անոնց արժանի յաջորդները որոնք Քրիստափորի մտքով, Զաւարեանի ոգիով ու Ռոստմի կամքով, մանաւանդ կամքով հաստատուն քայլերով կը դիմեն հայութեան պայծառ ապագան:

ASHOD YERGAT

(1872-1904)

•Born March 2, 1872, in Patesh, Armenia. Ashod's baptismal name was Armenag Levonian. He graduated from the Armenian Institute in Paghesh and became a teacher in Sassoun.

At age 15, he became a follower of the famed revolutionary, Arapo, and sought to emulate his ideals.

In 1872, Ashod came to America to further his education and enhance his Dashnag beliefs...and while here, became one of the ARF's chief field workers.

He helped lay out the groundwork for the *Hairenik Daily* in Boston but his activities in Boston didn't satisfy him, so in 1902, he returned to Van and then to Sassoun, the country of his dreams.

In 1903, with 12 colleagues, he formed a liason between Van and Daron, and the following year, participated in the third ARF Convention in Bulgaria...when he heard of the sudden uprising at Sassoun.

He gathered 18 volunteers and departed for Sassoun to aid the famed Antranig in battle. But Ashod never arrived at his destination.

He got halfway to Arjesh when he became ambushed by Turkish soldiers. Most of his band fled but Ashod stayed behind and heroically withstood the great odds from a cave before being martyred.

Violet Bulujian

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Յարգելի Խմբագրութիւն

Այս նամակը գրելու պէտքը զգացի յայտնելու համար իմ ընդվզումս հայութեան դէմ դրուած ալիւսալ խոչընդոտներուն, կառավարական զանա-

զան կողմերէն:

Վերջին ամսուան ընթացքին, Քորէական թիւ 007 թռիչքին վար առնուելէն ետք, բազմաթիւ անգամներ հեռառեսիլէն Սովետական Միութեան դրօշակին այրուիլը տեսայ: Յոյցերու ընթացքին, ցուցարարներուն կեցուածքը Սովետական Միութեան կառավարութեան դէմ յիշեցուց ինծի հայութեան կեցուածքը թրքական կառավարութեան հանդէպ:

Բայց... այս ցուցարարները ազատօրէն ուզածնին կ'ընէին - կ'այրէին պետութեան մը դրօշակը, իսկ հայերը, ինչպէս Ապրիլ 24-ին, մինչեւ իսկ ձերբակալումի կ'ենթարկուին եթէ փորձեն թրքական դրօշակը այրել հանրութեան առջեւ:

Կ'երեւայ թէ «Պիլ օֆ Րայդց»-ը ազատութիւնը տարբեր ձեւով կը մեկնաբանէ երբ հարցը անիրաւուած ժողովուրդի մը զաւակներուն եւ ցեղասպան պետութեան մը միջեւ է:

ՌԻԹԱ ՀԻՆԴԼԵԱՆ

AN OPEN LETTER

For the past year and a half, the Armenian People has witnessed the trial and conviction of one of its sons, on the shores of a foreign country. For one and a half years, the Armenian People has been put on trial—in a sense our whole rightful existence has been put on trial. And now with the conviction of one of our sons, the time comes to

Կեցցէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը

stop and review ourselves and our Cause as a whole.

It is clear as daylight that with the conviction of Unger Hampig Sassounian, a new era in our history has been opened. Whereas before, our Cause was ranked along with the Jewish Holocaust as one of the most tragic and dreadful events in history, which reserved for itself considerable amounts of honor and respect, now our Cause, our People, history and most of all our fallen grandparents have all been dishonored, trampled upon and put in question, labeled as "cheats". The same government that held our Cause to be a human and worthy cause, no more than sixty years ago, now labels us as "terrorists". More depressing than that, by this verdict, we have also become illegitimate as a people. The same country that maintains Marines in Lebanon in the name of democracy, peace, and freedom. The same country that is known in history as the great arsenal of democracy.

Sixty years. Just sixty years ago, President Warren Harding declared: (May 30, 1921) "...I am still in favor of the independence of Armenia and of the American People and Government doing their share in the upbuilding of Armenia". Sixty years ago, in a memorandum to the same President: "...the United States do not resume relations with Turkey, or permit its nationals to advance any financial aid to Turkey, until the Turkish Government shall have recognized the right of the Armenian People to an independent national existence" (Jan. 6, 1923). Sixty years ago, President Wilson: (Feb. 24, 1919), "...Have you thought of the sufferings of Armenia? You poured out your money to help succor the Armenians after they suffered; now set your strength so that they shall never suffer again."

"Justice, Sir, is the great interest of man on earth. It is the ligament which holds 'civilized' beings and 'civilized nations' together", Daniel Webster is quoted as saying. The great Daniel Webster of this land. Justice! Of this, Siamanto said, «Ով Մարդկային Արդարութիւն, թող ես թքնեմ քո նակատին»:

The land of the free and the brave!

Thank you for your manliness, and most of all courage, in facing justice.

Dear compatriots, the answer is not to be found "there". It is time at this moment of sadness, to set ourselves right. The Diaspora is a mess. Armenian is killing Armenian, while our existence is denied by the people of the land of the free and the brave. Spiritually most of us are dead. As a nation, I wonder? The time has come to set the

Diaspora right, especially this one. Լուսնը, ընկերներ, մեզնի կախեալ է:

Solutions are many, though we would not like to offer any as then we might be called by some "just" people as brainwashers. No, the answer for now is to get involved and lay aside our petty squabbles in a spirit of love and fraternity.

Unger Hampig, may the Lord give you further courage and fortitude so you, a "cheat" can face the "just". Ընկեր, կեցցէ՛ս:

ARSHAG

STATEMENT SASSOUNIAN DEFENSE COMMITTEE

We feel a great sense of disappointment and personal loss over the guilty verdict against Hampig Sassounian. We persist in our belief that Hampig is being used as a scapegoat and a vehicle to deter Armenians from actively and peacefully pursuing our cause. We are concerned that forces outside the American justice system played a role in this trial and that justice was not fully served.

We pray for compassion and mercy as the trial enters the sentencing phase. We intend to return to the Armenian community, which has given so generously before, to raise funds for the appeal.

We are fearful that this guilty verdict will only worsen the frustration that so many Armenians feel.

Hampig continues to be a symbol of the injustices perpetrated against the Armenian people by the Turkish government. Whatever the final result of this case, we will continue in our struggle for the just resolution of the Armenian case.

The verdict delivered against Hampig Sassounian comes once again as proof that justice is weak and powerless when faced with the interests of big governments.

The current administration of the United States, contrary to its inclination to be champion of human rights and justice, visibly intervened and sacrificed the rights of a small and disenfranchised people, in favor of its own base policies.

The Armenian Youth Federation protests this verdict and declares its solidarity in the struggle to overcome this denial of the Armenian people's rights.

AYF Central Executive of the Western U.S.

**Հայ երիտասարդության համերոտինը սխալ է չարաչար
գործածել:**

DECLARATION OF INDEPENDENCE

The line I chose that was most important to me was the line stating, "He has plundered our seas, ravaged our coasts, burnt our towns, and destroyed the lives of our people."

The reason this line is most important to me is because it has a lot to do with the lives of my people. Someone actually did "plunder our seas, ravage our coasts, burn our towns, and destroy the lives of my people." — April of 1915, Talaat Pasha ordered his Turkish Army to destroy the Armenian race — remove them off the face of this earth, leaving no trails behind. They went about this by tying people together and

drowning them by thousands, driving the Armenians out of their homeland and into the hot, dry deserts with no food or water and just leaving them there to die. They separated families. They killed almost all the intelligent people. They raped the women in front of their families. They also did other things that are even too gruesome to put on paper. If you don't call that "destroying a race" I don't really know what is.

When May 28, 1918, came about, Armenia declared her independence and was a free and independent country for two years only to have it taken away by the Turks. Our land was split between the Turks and the Russians. The Turks had massacred 1.5 million Armenians and they wanted more.

It has now been almost sixty nine years and they are still occupying our land and denying the fact that the Genocide ever took place. All that one ever believes is that Armenians are terrorists and that they are making up this "thing" called the Genocide. They refer to everything we say as an "allegation".

Soon our people will see a free, independent and united Armenia! Then nobody will be able to deny the Genocide.

This is the most important line to me out of the Declaration of Independence and what I feel about it.

HASMIK BULUJIAN

MONTEBELLO

VAHAN CARDASHIAN

ԳԷՈՐԳ ԶԱԽՈՒՇ ՈՒԽՏ ԴԷՊԻ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

Դեկտեմբեր 2, 1983-ի կէսօրէ ետք, ժամը 3:00-ին, Գէորգ Զախուշ Ուխտի ընկերներն ու ընկերուհիները հաւաքուած էինք Ֆրէզնոյի Հայ Կեդրոնը: Բոլորս ալ պատրաստ էինք Անճելըս մեկնելու եւ մասնակցելու Հ.Ե.Դ.Ե.-ի Կրտսերներու 2-րդ երգի երեկոյեան, որ տեղի պիտի ունենար Հոլիվուտի Հայ Կեդրոնին մէջ:

Ժամը 7:30-ին արդէն Հոլիվուտի Հայ Կեդրոնն էինք, ուր հաւաքուած էին նաեւ մեզի նման ընկերներ ու ընկերուհիներ Քալիֆորնիոյ ութը տարրեր շրջաններէն:

Ժամը 8:00-ին Հ.Ե.Դ. Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ, ընկ. Պօղիկեան բոլոր ուխտերուն բարի գալուստ մաղթելէ ետք, առաջարկեց թէ սոյն երեկոյի բացման արարողութիւնը կատարենք «Յառաջ Նահատակ»-ով:

Մրցոյթը սկսաւ. բոլոր ուխտերը խումբ առ խումբ բարձրացան բեմ եւ երգեցին «Արիւնոտ Դրօշ», որ նշանակուած էր Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ, իսկ երկրորդ երգն ալ, ամէն մէկ

**Հայ երիտասարդութիւնը չի կրնար ձեռնաձախ մնալ այս
անարդարութեան դիմաց:**

stop and review ourselves and our Cause as a whole.

It is clear as daylight that with the conviction of Unger Hampig Sassounian, a new era in our history has been opened. Whereas before, our Cause was ranked along with the Jewish Holocaust as one of the most tragic and dreadful events in history, which reserved for itself considerable amounts of honor and respect, now our Cause, our People, history and most of all our fallen grandparents have all been dishonored, trampled upon and put in question, labeled as "cheats". The same government that held our Cause to be a human and worthy cause, no more than sixty years ago, now labels us as "terrorists". More depressing than that, by this verdict, we have also become illegitimate as a people. The same country that maintains Marines in Lebanon in the name of democracy, peace, and freedom. The same country that is known in history as the great arsenal of democracy.

Sixty years. Just sixty years ago, President Warren Harding declared: (May 30, 1921) "...I am still in favor of the independence of Armenia and of the American People and Government doing their share in the upbuilding of Armenia". Sixty years ago, in a memorandum to the same President: "...the United States do not resume relations with Turkey, or permit its nationals to advance any financial aid to Turkey, until the Turkish Government shall have recognized the right of the Armenian People to an independent national existence" (Jan. 6, 1923). Sixty years ago, President Wilson: (Feb. 24, 1919), "...Have you thought of the sufferings of Armenia? You poured out your money to help succor the Armenians after they suffered; now set your strength so that they shall never suffer again."

"Justice, Sir, is the great interest of man on earth. It is the ligament which holds 'civilized' beings and 'civilized nations' together", Daniel Webster is quoted as saying. The great Daniel Webster of this land. Justice! Of this, Siamanto said, «Ով Մարդկային Արդարութիւն, թող ես թքնեմ քո ճակատին»:

The land of the free and the brave!

Thank you for your manliness, and most of all courage, in facing justice.

Dear compatriots, the answer is not to be found "there". It is time at this moment of sadness, to set ourselves right. The Diaspora is a mess. Armenian is killing Armenian, while our existence is denied by the people of the land of the free and the brave. Spiritually most of us are dead. As a nation, I wonder? The time has come to set the

Diaspora right, especially this one. Լուսմը, ընկերներ, մեզնի կախալ է:

Solutions are many, though we would not like to offer any as then we might be called by some "just" people as brainwashers. No, the answer for now is to get involved and lay aside our petty squabbles in a spirit of love and fraternity.

Unger Hampig, may the Lord give you further courage and fortitude so you, a "cheat" can face the "just". Ընկեր, կեցցէ՛ս:

ARSHAG

STATEMENT SASSOUNIAN DEFENSE COMMITTEE

We feel a great sense of disappointment and personal loss over the guilty verdict against Hampig Sassounian. We persist in our belief that Hampig is being used as a scapegoat and a vehicle to deter Armenians from actively and peacefully pursuing our cause. We are concerned that forces outside the American justice system played a role in this trial and that justice was not fully served.

We pray for compassion and mercy as the trial enters the sentencing phase. We intend to return to the Armenian community, which has given so generously before, to raise funds for the appeal.

We are fearful that this guilty verdict will only worsen the frustration that so many Armenians feel.

Hampig continues to be a symbol of the injustices perpetrated against the Armenian people by the Turkish government. Whatever the final result of this case, we will continue in our struggle for the just resolution of the Armenian case.

The verdict delivered against Hampig Sassounian comes once again as proof that justice is weak and powerless when faced with the interests of big governments.

The current administration of the United States, contrary to its inclination to be champion of human rights and justice, visibly intervened and sacrificed the rights of a small and disenfranchised people, in favor of its own base policies.

The Armenian Youth Federation protests this verdict and declares its solidarity in the struggle to overcome this denial of the Armenian people's rights.

AYF Central Executive of the Western U.S.

**Հայ երիտասարդության համերությունը սխալ է չարաչար
գործածել:**

DECLARATION OF INDEPENDENCE

The line I chose that was most important to me was the line stating, "He has plundered our seas, ravaged our coasts, burnt our towns, and destroyed the lives of our people."

The reason this line is most important to me is because it has a lot to do with the lives of my people. Someone actually did "plunder our seas, ravage our coasts, burn our towns, and destroy the lives of my people." — April of 1915, Talaat Pasha ordered his Turkish Army to destroy the Armenian race — remove them off the face of this earth, leaving no trails behind. They went about this by tying people together and

drowning them by thousands, driving the Armenians out of their homeland and into the hot, dry deserts with no food or water and just leaving them there to die. They separated families. They killed almost all the intelligent people. They raped the women in front of their families. They also did other things that are even too gruesome to put on paper. If you don't call that "destroying a race" I don't really know what is.

When May 28, 1918, came about, Armenia declared her independence and was a free and independent country for two years only to have it taken away by the Turks. Our land was split between the Turks and the Russians. The Turks had massacred 1.5 million Armenians and they wanted more.

It has now been almost sixty nine years and they are still occupying our land and denying the fact that the Genocide ever took place. All that one ever believes is that Armenians are terrorists and that they are making up this "thing" called the Genocide. They refer to everything we say as an "allegation".

Soon our people will see a free, independent and united Armenia! Then nobody will be able to deny the Genocide.

This is the most important line to me out of the Declaration of Independence and what I feel about it.

HASMIK BULUJIAN

MONTEBELLO

VAHAN CARDASHIAN

ԳԷՈՐԳ ՉԱԽՈՒՇ ՈՒԽՏ ԴԷՊԻ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

Դեկտեմբեր 2, 1983-ի կէսօրէ ետք, ժամը 3:00-ին, Գէորգ Չախուշ Ուխտի ընկերներն ու ընկերուհիները հաւաքուած էինք Ֆրէզնոյի Հայ Կեդրոնը: Բոլորս ալ պատրաստ էինք Անճելըս մեկնելու եւ մասնակցելու Հ.Ե.Դ.-ի Կրտսերներու 2-րդ երգի երեկոյեան, որ տեղի պիտի ունենար Հոլիվուտի Հայ Կեդրոնին մէջ:

Ժամը 7:30-ին արդէն Հոլիվուտի Հայ Կեդրոնն էինք, ուր հաւաքուած էին նաեւ մեզի նման ընկերներ ու ընկերուհիներ Քալիֆորնիոյ ութ տարրեր շրջաններէն:

Ժամը 8:00-ին Հ.Ե.Դ. Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ, ընկ. Պօղիկեան բոլոր ուխտերուն բարի գալուստ մաղթելէ ետք, առաջարկեց թէ սոյն երեկոյի բացման արարողութիւնը կատարենք «Յառաջ Նահատակ»-ով:

Մրցոյթը սկսաւ. բոլոր ուխտերը խումբ առ խումբ բարձրացան բեմ եւ երգեցին «Արիւնոտ Դրօշ», որ նշանակուած էր Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ, իսկ երկրորդ երգն ալ, ամէն մէկ

**Հայ երիտասարդութիւնը չի կրնար ձեռնաձախ մնալ այս
անարդարութեան դիմաց:**

ուխտ իր նախընտրած երգն երգեց: Մթնոլորտը շատ խանդավառ էր, մանաւանդ երբ բեմ բարձրացան Ֆրէզնոյի Գէորգ Զաւուշ ուխտը եւ ապա Օրէնճ Քաունթիի Սերոբ Աղբիւր ուխտը, որոնք յատուկ գնահատանքի արժանացան բոլոր ներկաներուն կողմէ:

Ի վերջոյ կեդրոնական վարչութեան կողմէ նշանակուած դատակազմի ղեկավարին որոշումով, մրցոյթի առաջնութեան արժանացան Ֆրէզնոյի Գէորգ Զաւուշ ուխտը եւ Օրէնճ Քաունթիի Սերոբ Աղբիւր ուխտը: Զոյգ ուխտերու անդամները ստացան իրենց նուէրը՝ Յեղափոխական Երգարան մը, որ տրամադրուած էր Հ.Ե.Դ.-ի կեդրոնական վարչութեան կողմէ:

Մրցոյթէն ետք, սրահին մէջ ստեղծուեցաւ շատ խանդավառ մթնոլորտ մը, ուր ներկայ բոլոր ընկերներն ու ընկերուհիները, ձեռք ձեռքի տուած պարեցին հայկական շուրջպարեր:

Կազմակերպութեանս երկրորդ երգի երեկոն յաջող անցնելու առիթով, մեր ընկերական շնորհակալութիւններն կը յայտնենք մեր բոլորին հիւրընկալող՝ Լոս Անճելըսի «Սողոմոն Թէհլիրեան» կրտսեր ուխտին:

ՎԻԳԷՆ ԵՓՐԵՄԵԱՆ
Ֆրէզնո

CORRECTION:

The Montebello Vahan Cardashian Chapter apologizes for the comments attributed to Chris Keosian. It was Greg Keosian.

AYF NIGOL TOUMAN FIFTH ANNIVERSARY

The Pasadena AYF Nigol Touman Chapter was founded five years ago, when some ungers of AYF explained to a group of young people what shall be their role, as a youth organization in the Armenian Community. The chapter was then one of the pioneers in the Pasadena Community when the community was quite small. The chapter has changed much with regards to its image in the community. Since the beginning, the community has grown tremendously, and fortunately, the Armenian community has been able to handle the changes.

The chapter began with many ungers. Because it was so new, most of the ungers who were in it did not really know what they were going into and joined to make

friends. The first generation seniors are now actively working in the Lernavayr Gomideh and only a few have left the A.Y.F. without joining the A.R.F. ranks. Most of the first generation juniors are now seniors and seem to be dedicated and work hard for the organization. The juniors, today, are many in number and a very lively group.

The chapter's image has changed very much through the past five years. When the chapter was younger, its activities were mostly social in nature and the A.Y.F. chapter was known as a social organization. However, as the community grew, the chapter became more able and so began to take political activities more seriously and changed the image of the chapter from social to political. Now most of the committees in the chapter organize activities to get the community familiar with the Hai Tad.

To celebrate its fifth anniversary, the Nigol Touman Chapter is inviting all its ungers in all the chapters to come and celebrate this festive evening on Jan. 14, 1984 at Pasadena Armenian Center on Lake.

"MUSA DAGH'S ASBAREZ NIGHT"

On Friday, December 16th, Hollywood's Musa Dagh chapter held its first Asbarez Night. The presentation of the film, "The Intelligence Network", took place at the Armenian Center in Hollywood.

The evening began with the main speaker, Lorig Titizian. She introduced the film which was about the functions of the FBI and the CIA. After the film, there was an open discussion. People were free to express their opinions and feelings.

Although the evening was a success, we hope that in the future the other chapters will encourage us more.

Lucine

Կեցցէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՓՈԹՈՐԻԿ ՈՒԽՏԻ

Ուխտը ներկայիս ձեռնարկած է անդամարչաւ մը, ուր ուխտի ընկերներ, խումբով պիտի այցելեն Հայ ընտանիքներու տուններ, ծանօթացնելու Համար զանոնք Հ.Ե.Դ.-ի աշխատանքներուն եւ մասնաւորաբար ուխտի աշխատանքներու մասին:

Այս աշխատանքը պիտի տարուի եկող երկու ամիսներու ընթացքին եւ պիտի ընդգրկէ 30-էն 40-ի շուրջ բնակարաններ: Տնեցիներուն նաեւ պիտի բաժնուի Հ.Ե.Դ.-ի մասին պատրաստուած ընդհանուր տեղեկագիր մը:

Այլ գծով, շրջանի Հ.Օ.Մ.-ի «Անի» մասնաճիւղը ծրագրած է ճաշկերոյթ-պարահանդէս մը Աւետիսեան սրահին մէջ, ի նպաստ մասնաճիւղին եւ շրջանի կառուցուելիք ակումբին: Ուխտի անդամները պիտի օժանդակեն տոմսերու եւ ծանուցումի (ad-book-ի) վաճառքին:

Անցեալ չարաթ երեկոյ, ուխտի ընկերները ծրագրեցին կրտսեր ուխտի ընկերներուն kidnap breakfast-ի տանիլ առաւօտեան ժամը 6-ին: Վերջին kidnap breakfast-ին, կրտսերներուն մեծ մասը

չէին մասնակցած, հետեւաբար, այս նախաճաշը բոլորին Համար նոր փորձառութիւն մըն էր:

Վերջապէս երկու նորագիրներ, անցեալ ամսուայ ընթացքին դիմումնագիր լեցուցին Հ.Ե.Դ.-ի անդամակցելու նպատակով: Այս վերջինը, նկատի ունենալով ուխտի փոքր թիւը, մեծ խանդավառութիւն ստեղծեց ներկայ ընկերներուն մօտ:

ՎԻՐԱՒՈՐԻ ՄԸ ԿԱՆՁԸ

Դժբախտութիւն մը կը տիրէ այսօր Հայ ժողովուրդին գլխուն, ճերմակ ջարդ կոչուած Հալածանքն է ան, որ կը կայանայ լեզուի կորուստին մէջ մասնաւորաբար:

Ինչպէս կարելի է քաջալերել ազգ մը որուն զաւակները կ'ուրանան իրենց լեզուն:

Առանց լեզուի ազգ մը գոյութիւն չունենար:

Ով Հայ երիտասարդներ, այս վիրաւորի մը կանչն է. լսեցէք զայն եւ դարմանելու գործին լծուեցէք, կայծ տուէք անոր սրտին, չունչ տուէք անոր հոգիին, որպէսզի ապրի եւ վերաշնչէ բոլորովին չխորտակուած:

Վ. ՀԱՊՈՅԵԱՆ
Ռուբէն Ուխտ

**Չենք փափաքիր նոր թշնամի մը աւելցնել մեր ցանկին, բայց
ի հարկին՝ պատրաստ ենք:**

ԳԱՌՆԻԿ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

ՎԻՊԵՆ ՅՈՎԱԷՓԵԱՆ

ՎԻՊԵՆ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ

ՏԻՊԱՆ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

ՍԹԻՎ ՏԵՏԵԱՆ

ՅԱՌԱՋ ԴԷՊԻ ԱՍԲՈՂՋԱԿԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿ

Embark on the road to revitalize the pride of the Armenian People which has been wounded by the Reagan Administration and its machinery.

Join in defense of the Los Angeles Five which will ultimately determine the will of our just Cause.

The Turkish oppressor must not and will not enjoy the fruits of its poisonous efforts.

We shall overcome... sooner or later.